

1. Inleiding

Bij de ontwikkeling van het toetsingskader is gebruik gemaakt van de beroepsstandaard van de VGVZ (2015). Allereerst is daarom gekeken naar de in de Beroepsstandaard genoemde competenties. De omschrijving van deze competenties is vooral gebaseerd op geestelijke verzorging binnen de context van de gezondheidszorg. De SKGV kent echter ook een groot aantal geregistreerde geestelijk verzorgers die werkzaam zijn binnen een ander context. Hiermee zal in het toetsingsproces rekening moeten worden gehouden. Vervolgens is gekeken bij welke categorie of categorieën een competentie thuishoort. Daarna zijn nog enkele belangrijke aandachtspunten benoemd/kanttekeningen geplaatst bij de definities van de competenties.

1.1 Proces accreditatie

Het proces van accreditatie verloopt als volgt:

- ➔ 1. Welke competenties voor het vak geestelijke verzorging worden met de te accrediteren opleiding/cursus/nascholing geadresseerd?
2. In welke categorie van het register past de te accrediteren opleiding/cursus/nascholing?
3. Hoeveel punten worden er toegekend aan de te accrediteren opleiding/cursus/nascholing?

Hierbij geldt dat stap 1 en 2 uitwisselbaar zijn.

Verder geldt : 4 contacturen = 1 accreditatie punt.

1.2 Categorieën

Het register van de SKGV kent drie hoofdcategorieën die primair gericht zijn op de ontwikkeling van de professional, en twee nevencategorieën die gericht zijn op de ontwikkeling van de professie.

Ontwikkeling van de professional

- I. Levensbeschouwing en Spiritualiteit
In deze categorie gaat het om activiteiten met het oog op ontwikkeling en onderhoud van de eigen levensbeschouwing en spiritualiteit.
- II. Vakbekwaamheid
In deze categorie gaat het om vorming, training en scholing met betrekking tot attitude, kennis en vaardigheden met het oog op de vakbekwaamheid van de geestelijk verzorger
- III. Persoon en werk
In deze categorie gaat het om reflexieve activiteiten met het oog op de integratie van werk en persoon van de geestelijk verzorger, zoals supervisie en intervisie.

Ontwikkeling van de professie

- A. Beroepsontwikkeling
In deze categorie gaat het om beroepsactiviteiten naast het reguliere werk als geestelijk verzorger die bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.
Het gaat om activiteiten als het verzorgen van (semi-)wetenschappelijke publicaties,

verzorgen van gastcolleges, bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek, begeleiding van stagiair(e)s, actieve deelname aan studiedagen, congressen en symposia, bestuurswerk enz.

B. Innovatie

Deze ruimte kan vrij worden besteed aan opleidings- en vormingsactiviteiten met het oog op innovatie en ontwikkeling van het vak van geestelijk verzorger.

2. Toetsingskader

Inhoudsgerichte competenties

De inhoudsgerichte competenties hebben betrekking op de gerichtheid van de geestelijk verzorger op zingeving en levensbeschouwing.

Competentie	Definitie	Categorie
Hermeneutische/ levensbeschouwelijke	Het kunnen verhelderen van zingevingsvragen en van levensbeschouwelijke overtuigingen en gewoonten in relatie tot de context of situatie, en het kunnen bieden van levensbeschouwelijke counseling. Hieronder wordt begrepen het vermogen om betekenisgeving in teksten en beelden, praktijken en levensverhalen, tradities en nieuwe vormen van zingeving te verstaan, vertolken en duiden vanuit levensbeschouwelijke tradities. Dit voltrekt zich in relatie tot en in uitwisseling met existentiële en spirituele vragen, levensbeschouwelijke en ethische bronnen, hedendaagse samenleving, geloof en cultuur. Cruciaal is het vermogen om emoties en onuitgesproken vragen en impliciete veronderstellingen te horen en te verhelderen.	I Levensbeschouwing II Vakbekwaamheid
Therapeutische	Het aandachtig present kunnen zijn bij en kunnen luisteren naar	I Levensbeschouwing

Competentie	Definitie	Categorie
	anderen, het op systematische wijze kunnen verhelderen en analyseren van levensvragen en crises, en het kunnen bieden van begeleiding bij coping, het zoeken naar (levens)oriëntatie en het vormgeven van levenskunst. Dit geschiedt vanuit kennis van therapeutische processen en met onderscheidingsvermogen tussen gezonde en ongezonde vormen van spiritualiteit en geloof.	<p>II Vakbekwaamheid</p> <p><u>Aandachtspunten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De titel therapeutisch dekt de lading niet. Het gaat om levensbegeleiding, helen, coaching, coping. • Gericht op methodisch- en procesmatig werken.
Spirituele	Ondersteuning kunnen bieden bij het aanboren en vernieuwen van spirituele en levensbeschouwelijke bronnen. Dat veronderstelt brede kennis van levensbeschouwelijke bronnen en het vermogen om die bronnen waar nodig te herijken en present te stellen in rituele handelingen en symbolische uitdrukkingwijzen.	<p>I Levensbeschouwing</p> <p>II Vakbekwaamheid</p> <p><u>Aandachtspunten:</u></p> <p>Het gaat om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor de persoonlijke spiritualiteit (en deze te oefenen); <p>Aandacht voor heilige voorgeschreven rituelen van de ander.</p>
Ethische	De bezinning op ethische aspecten van zorg- en dienstverlening kunnen faciliteren alsook ethische vragen en morele dilemma's kunnen verhelderen in het bieden van morele counseling en in het begeleiden van moreel beraad.	<p>I Levensbeschouwing</p> <p>II Vakbekwaamheid</p> <p><u>Aandachtspunten:</u></p> <p>De context zorg- en dienstverlening is te smal. Het gaat om de brede beroepspraktijk.</p>

Procesgerichte competenties

De procesgerichte competenties hebben betrekking op de professionele, organisatorische en maatschappelijke contexten waarin de geestelijk verzorger werkt.

Competentie	Definitie	Categorie
Agogische	Individen en groepen in veranderings- en groeiprocessen kunnen begeleiden met het oog op ontwikkeling, verandering en groei in humaniteit en spiritualiteit.	II Vakbekwaamheid <u>Aandachtspunten:</u> Hieronder valt ook didactiek.
Intermediaire	Als bemiddelaar en pleitbezorger kunnen optreden in (interne en externe) netwerken (waaronder maatschappelijke en levensbeschouwelijke organisaties) met het oog op begeleiding van mensen, ethische vragen en raakpunten tussen levensbeschouwing en zorg- en dienstverlening. Cruciaal is het vermogen om zowel openheid te bewerkstelligen als vertrouwelijkheid te waarborgen.	II Vakbekwaamheid <u>Aandachtspunten:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ook bemiddelaar/ pleitbezorger van de medewerker. • De context zorg- en dienstverlening is te smal. Het gaat om de brede beroepspraktijk.
Communicatieve	Contact kunnen leggen en uitwisseling bevorderen op veelzijdige wijze met diverse mensen en in verschillende contexten met het oog op optimale begeleiding, samenwerking en informatievoorziening; het aanbod van geestelijke verzorging, zowel in algemene termen als afgestemd op specifieke problematiek, systematisch en helder aan anderen kunnen presenteren.	II Vakbekwaamheid <u>Aandachtspunten:</u> Te denken valt aan cursussen over levensbeschouwelijke communicatie en binnen de context van de beroepspraktijk passende communicatie.
Educatieve	Individen en groepen op uitnodigende en didactisch verantwoorde wijze van scholing, training en advies kunnen	II Vakbekwaamheid

Competentie	Definitie	Categorie
	voorzien met het oog op levensbeschouwelijke aspecten van zorg- en dienstverlening; het kunnen bieden van ondersteuning aan professionals en vrijwilligers in het leren verstaan van het perspectief van anderen.	<p><u>Aandachtspunten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De vormende activiteit ontbreekt. Bildung/vorming hoort bij de educatieve competentie. • De context zorg- en dienstverlening is te smal. Het gaat om de beroepspraktijk.
Organisatorische	Interdisciplinair en wederkerig kunnen samenwerken en processen kunnen faciliteren, initiërend en stimulerend in teams en netwerken kunnen participeren; als collega en werknemer kritisch loyaal in een organisatie of netwerk kunnen participeren en verantwoording afleggen; kennis hebben van organisatorische en maatschappelijke contexten en relevante regel- en wetgeving.	<p>II Vakbekwaamheid</p> <p><u>Aandachtspunten:</u></p> <p>Deze competentie omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oog hebben om de structuur van de totale organisatie te kunnen analyseren en doorzien en dat kunnen omzetten in beleidsadvies. • Signaalfunctie.
Methodische	Het kunnen ordenen, registreren, documenteren, analyseren en evalueren van de eigen beroepspraktijken met het oog op de kwaliteitsverbetering; het gebruik kunnen maken van resultaten van onderzoek en participeren in onderzoek; het eigen aanbod en de afstemming van vraag, aanbod en gewenste uitwerking kunnen verantwoorden en verduidelijken; het structureel kunnen bevorderen van de bekendheid en de beschikbaarheid van het aanbod geestelijke verzorging	<p>II Vakbekwaamheid</p> <p>A Beroepsontwikkeling</p> <p>B Innovatie</p>

Persoonsgerichte competentie

De persoonsgerichte competenties hebben betrekking op de integriteit en zelfreflectie die een voorwaarde zijn voor de uitoefening van het beroep. Zij vormen bovendien een basis voor het kunnen onderkennen en onderscheiden welke rollen en welke competenties in een concrete situatie gevraagd zijn.

Competentie	Definitie	Categorie
Zelfreflectieve	Omvat biografische en levensbeschouwelijke zelfreflectie: kunnen reflecteren op de eigen levensbeschouwing teneinde op een evenwichtige, vrije en authentieke wijze anderen tegemoet te kunnen treden.	III Persoon en werk <u>Aandachtspunten:</u> Omvat ook conceptueel denken.
Dialogische	In interacties, intervisie en supervisie de eigen vooronderstellingen en vooroordelen kunnen onderkennen én identiteit en standpunten van een ander eerbiedigen.	III Persoon en werk
Existentiële	Tot een positiebepaling kunnen komen inzake existentiële, spirituele en ethische vragen om op een integere en verantwoorde manier anderen tegemoet te kunnen treden.	I Levensbeschouwing III Persoon en werk <u>Aandachtspunten:</u> Hoe ga ik als geestelijk verzorger om met mijn eigen existentiële vragen in relatie tot de beroepspraktijk?
Integratieve	Diverse competenties, verantwoordelijkheden en rollen kunnen integreren in eigen denken, voelen, willen en handelen.	III Persoon en werk